

Hr Kristen Michal
Peaminister

8. juuni 2026.a.

ARUPÄRIMINE

Toiduainete käibemaksu alandamine Eestis ja Euroopas

Lugupeetud peaminister

Taani uus valitsus teatas, et vähendab toiduainete käibemaksu poole võrra ning vabastab puu- ja köögiviljad käibemaksust täielikult. Meetme eesmärk on leevendada inimeste toimetulekuraskusi ja elukalliduse kriisi.

Samal ajal on Eesti liikunud vastupidises suunas. Toiduainetele ei rakendata Eestis jätkuvalt ühtegi käibemaksuerisust ning valitsus on järjekindlalt keeldunud isegi arutamast võimalusi esmatarbekaupade maksukoormuse vähendamiseks.

Avalikkuses on Teie ja Reformierakonna esindajad aastaid põhjendanud seda seisukohta väitega, et toiduainete käibemaksu alandamine ei ole mõistlik meede ning et teised Euroopa riigid eksivad sellist poliitikat rakendades. Ometi näeme, et järjest uued riigid peavad vajalikuks just toidu maksukoormuse vähendamist, et kaitsta inimeste ostujõudu ja leevendada hinnatõusu mõju.

Tänaseks on Eesti olukorras, kus meist on saanud Euroopa erand. Pärast Taani otsust jääb Eesti sisuliselt ainsaks Euroopa Liidu riigiks, kus toiduainetele ei rakendata käibemaksu soodusmäära ega muud maksuerisust. See tähendab, et Eesti inimesed kannavad toidu ostmisel suuremat maksukoormust kui enamiku teiste Euroopa riikide elanikud.

Arvestades, et Euroopa riigid rakendavad järjest ulatuslikumaid meetmeid inimeste toimetuleku parandamiseks ning toiduainete maksukoormuse vähendamine on kujunenud laialt levinud praktikaks, ootame Teilt selget selgitust, miks peab Eesti valitsus jätkuvalt õigeks jätta Eesti inimesed selles küsimuses Euroopa kõige ebasoodsamasse olukorda.

Eeltoodust tulenevalt palume teil vastavalt Riigikogu töö- ja kodukorra seaduse § 139 vastata järgmistele küsimustele:

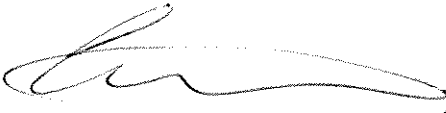

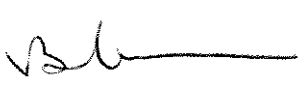

1. Kas Teie peate õigeks olukorda, kus Eesti on Euroopa Liidus sisuliselt ainus riik, kus toiduainetele ei kohaldata käibemaksu soodusmäära?
2. Millistel konkreetsetel majanduslikel või sotsiaalsetel argumentidel põhineb valitsuse jätkuv keeldumine toiduainete käibemaksu alandamisest olukorras, kus enamik Euroopa riike on jõudnud vastupidisele järeldusele?

Arupärimine

"08" "06 2026" Nr. 1032

3. Kas Taani valitsuse otsus vähendada toiduainete käibemaksu muudab kuidagi Rahandusministeeriumi hinnangut selle meetme mõjule inimeste toimetulekule ja inflatsioonile?
4. Kui Teie hinnangul eksivad Taani ja teised Euroopa riigid toiduainete käibemaksu vähendades, siis millistele uuringutele või analüüsidele tugineb seisukoht, et Eesti valitsus mõistab olukorda paremini kui valdav osa Euroopa riike?
5. Kas valitsus on analüüsinud, milline oleks toiduainete käibemaksu vähendamise mõju Eesti leibkondade ostujõule, eriti madalama ja keskmise sissetulekuga peredele?
6. Kas valitsus kavatses käesoleva Riigikogu koosseisu ajal esitada ettepaneku toiduainete käibemaksu vähendamiseks või välistab selle täielikult?

Lugupidamisega

Lauri Leat 
Anastassia Korolenko-Kõlvart 
Vadim Belobrovitsev 
Vladimir Orkippa 
Andrei Korobov 